

LEGEA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV NR. 554/2004¹⁾

• **CONSTITUȚIA ROMÂNIEI. Art. 52. Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică.**

(1) Persoana vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim, anularea actului și repararea pagubei. (2) Condițiile și limitele exercitării acestui drept se stabilesc prin lege organică.

Capitolul I Dispoziții generale

Art. 1. Subiectele de sesizare a instanței.²⁾ (1) Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzată. Interesul legitim poate fi atât privat, cât și public.

(2) Se poate adresa instanței de contencios administrativ și persoana vătămată într-un drept al său sau într-un interes legitim printr-un act administrativ cu caracter individual, adresat altui subiect de drept.

(3)³⁾ Avocatul Poporului, în urma controlului realizat, potrivit legii sale organice, dacă apreciază că ilegalitatea actului sau refuzul autorității administrative de a-și realiza atribuțiile legale nu poate fi înlăturat decât prin justiție, poate sesiza instanța competentă de contencios administrativ de la domiciliul petentului. Petiționarul dobândește de drept calitatea de reclamant, urmând a fi citat în această calitate. Dacă petiționarul nu își însușește acțiunea formulată de Avocatul Poporului la primul termen de judecată, instanța de contencios administrativ anulează cererea.

(4) Ministerul Public, atunci când, în urma exercitării atribuțiilor prevăzute de legea sa organică, apreciază că încălcările drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanelor se datorează existenței unor acte administrative unilaterale individuale ale autorităților publice

¹⁾ M. Of. nr. 1154 din 7 decembrie 2004.

Istoric:

• L. nr. 262/2007 pentru modif. și compl. L. contenciosului administrativ nr. 554/2004 (M. Of. nr. 510 din 30 iulie 2007);

• L. nr. 100/2008 pentru modif. alin. (1) al art. 9 din L. contenciosului administrativ nr. 554/2004 (M. Of. nr. 375 din 16 mai 2008);

• D.C.C. nr. 1609/2010 (M. Of. nr. 70 din 27 ianuarie 2011);

• L. nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a L. nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă (M. Of. nr. 365 din 30 mai 2012; în vigoare de la 15 februarie 2013);

• L. nr. 138/2014 pt. modif. și compl. L. nr. 134/2010 priv. NCPC, precum și pt. modif. și compl. unor acte normative conexe (M. Of. nr. 753 din 16 octombrie 2014);

• L. nr. 212/2018 pt. modif. și compl. L. contenciosului administrativ nr. 554/2004 și a altor acte normative (M. Of. nr. 658 din 30 iulie 2018);

• **Codul administrativ** (O.U.G. nr. 57/2019 – M. Of. nr. 555 din 5 iulie 2019).

²⁾ Denumirea marginală a art. 1 este reprodușă astfel cum a fost modificată prin art. 1 pct. 1 L. nr. 262/2007.

³⁾ Alin. (3)-(9) ale art. 1 sunt reprodușe astfel cum au fost modificate prin art. 1 pct. 2 L. nr. 262/2007.

emise cu exces de putere, cu acordul prealabil al acestora, sesizează instanța de contencios administrativ de la domiciliul persoanei fizice sau de la sediul persoanei juridice vătămate. Petiționarul dobândește de drept calitatea de reclamant, urmând a fi citat în această calitate.

(5) Când Ministerul Public apreciază că prin emiterea unui act administrativ normativ se vătămă un interes legitim public, sesizează instanța de contencios administrativ competentă de la sediul autorității publice emitente.

(6) Autoritatea publică emitentă a unui act administrativ unilateral nelegal poate să solicite instanței anularea acestuia, în situația în care actul nu mai poate fi revocat întrucât a intrat în circuitul civil și a produs efecte juridice. În cazul admiterii acțiunii, instanța se pronunță, dacă a fost sesizată prin cererea de chemare în judecată, și asupra validității actelor juridice încheiate în baza actului administrativ nelegal, precum și asupra efectelor juridice produse de acestea. Acțiunea poate fi introdusă în termen de un an de la data emiterii actului.

(7) Persoana vătămată în drepturile sau în interesele sale legitime prin ordonanțe sau dispoziții din ordonanțe ale Guvernului neconstituționale se poate adresa instanței de contencios administrativ, în condițiile prezentei legi.

(8) Prefectul, Agenția Națională a Funcționarilor Publici și orice subiect de drept public pot introduce acțiuni în contencios administrativ, în condițiile prezentei legi și ale legilor speciale.

(9) La soluționarea cererilor în contencios administrativ, reprezentantul Ministerului Public poate participa, în orice fază a procesului, ori de câte ori apreciază că este necesar pentru apărarea ordinii de drept, a drepturilor și libertăților cetățenilor.

• **HP. Dec. ICCJ (Complet DCD) nr. 12/2015:** *În condițiile L. administrației publice locale nr. 215/2001 [v. Codul administrativ] și ale L. nr. 554/2004, unitatea administrativ-teritorială, prin autoritatea sa executivă, respectiv primarul, nu are dreptul de a ataca în fața instanței de contencios administrativ hotărârile adoptate de autoritatea sa deliberativă, respectiv consiliul local sau, după caz, Consiliul General al Mun. Buc. (M. Of. nr. 773 din 16 octombrie 2015).*

• **DISPOZIȚII CONEXE. D.L. nr. 118/1990** priv. acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 mar. 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, rep. (M. Of. nr. 631 din 23 septembrie 2009; cu modif. ult.): „**Art. 10.** (5) Împotriva deciziei [asupra cererilor pentru stabilirea drepturilor] persoana interesată poate face contestație potrivit L. contenciosului administrativ nr. 554/2004 (...)”.

L. nr. 21/1991 a cetățeniei române, rep. (M. Of. nr. 576 din 13 august 2010; cu modif. ult.): „**Art. 19.**

(4) Ordinul de respingere a cererii de acordare sau redobândire a cetățeniei române poate fi atacat, în termen de 15 zile de la data comunicării, la Secția de contencios administrativ și fiscal a Trib. Buc. Hotărârea tribunalului poate fi atacată cu recurs la SCAF a CA Buc. **Art. 31.** (6) Ordinul de respingere a cererii de renunțare la cetățenia română poate fi atacat, în termen de 15 zile de la data comunicării, la Trib. Buc. Hotărârea tribunalului poate fi atacată cu recurs la SCAF a CA Buc. **Art. 32.** (7) Ordinul poate fi atacat, în termen de 15 zile de la data comunicării, la secția de contencios administrativ și fiscal a tribunalului de la domiciliul sau, după caz, reședința solicitantului. Dacă solicitantul nu are domiciliul sau reședința în România, ordinul poate fi atacat, în același termen, la SCAF a Trib. Buc. Hotărârea tribunalului este definitivă. **Art. 37¹.** Litigiile privind actele administrative, emise sau adoptate în aplicarea dispozițiilor prezentei legi, altele decât cele prevăzute de art. 19 alin. (4), art. 31 alin. (6) și art. 32 alin. (7), precum și litigiile privind refuzul nejustificat al emiterii acestor acte sunt de competența secției de contencios administrativ și fiscal a tribunalului. Hotărârea pronunțată de tribunal poate fi atacată cu recurs la secția de contencios administrativ și fiscal a curții de apel”.

L. nr. 50/1991 priv. autoriz. executării lucrărilor de construcții, rep. (M. Of. nr. 933 din 13 octombrie 2004; cu modif. ult.): „**Art. 12.** (1) Autorizațiile de construire sau de desființare, emise cu încălcarea prevederilor legale, pot fi anulate de către instanțele de contencios administrativ, potrivit legii. Anularea autorizațiilor de construire sau de desființare poate fi cerută, în condițiile legii, și de către prefect, inclusiv la sesizarea expresă a organelor de control ale Inspectoratului de Stat în Construcții;”.

L. nr. 61/1993 priv. alocația de stat pt. copii, rep. (M. Of. nr. 767 din 14 noiembrie 2012; cu modif. ult.): „**Art. 9.** Contestațiile formulate împotriva modului de stabilire și de plată a alocației de stat pentru copii se soluționează potrivit L. contenciosului administrativ nr. 554/2004 (...)”.

L. nr. 33/1994 priv. exproprierea pentru cauză de utilitate publică, rep. (M. Of. nr. 472 din 5 iulie 2011): „**Art. 20.** (1) În cazul în care și noile propuneri vor fi respinse, expropriatorul, precum și proprietarii sau celelalte persoane titulare de drepturi reale asupra imobilului propus spre expropriere pot contesta hotărârea comisiei, constituită potrivit art. 15, la Curtea de apel în raza căreia se află situat imobilul, în termen de 15 zile de la comunicare, potrivit prevederilor L. contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modif. și compl. ult. (2) Contestația este scutită de taxă și se soluționează de urgență și cu precădere”.

L. nr. 44/1994 priv. veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război, rep. (M. Of. nr. 783 din 28 octombrie 2002; cu modif. ult.): „**Art. 20.** Contestațiile privind modul de stabilire a calității de veteran de război și de văduvă de război se soluționează conform Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990 [L. nr. 554/2004]”.

O.G. nr. 68/1994 priv. protejarea patrimoniului cultural național (M. Of. nr. 247 din 31 august 1994; cu modif. ult.): „**Art. 19.** (2) Proprietarii sau titularii de alte drepturi reale asupra monumentelor istorice sau bunurilor culturale mobile clasate pot contesta aceste măsuri în termen de 30 de zile de la primirea notificării din partea Direcției monumentelor istorice, respectiv a Direcției muzeelor și colecțiilor. (3) Contestațiile se soluționează în termen de 5 zile. Persoanele nemulțumite de soluția dată în rezolvarea contestației se pot adresa instanțelor judecătorești competente, potrivit L. contenciosului administrativ nr. 29/1990 [L. nr. 554/2004]”.

L. nr. 36/1995 a notarilor publici și a activității notariale, rep. (M. Of. nr. 237 din 19 martie 2018; cu modif. ult.): „**Art. 76.** (5) Hotărârea Consiliului de disciplină poate fi atacată cu contestație la Consiliul Uniunii în termen de 15 zile de la comunicare. Împotriva hotărârii Consiliului Uniunii se poate formula contestație la Secția de contencios administrativ a CA Buc., în termen de 15 zile de la comunicare”.

L. concurenței nr. 21/1996, rep. (M. Of. nr. 153 din 29 februarie 2016; cu modif. ult.): „**Art. 27.** (2) Reglementările Consiliului Concurenței pot fi atacate în contencios administrativ la CA Buc., în condițiile L. contenciosului administrativ nr. 554/2004 (...)”.

L. apelor nr. 107/1996 (M. Of. nr. 244 din 8 octombrie 1996; cu modif. ult.): „**Art. 60.** Avizele și autorizațiile de gospodă

O.G. nr. 66/2000 priv. organiz. și exercit. profesiei de consilier în proprietate industrială, rep. (M. Of. nr. 1019 din 21 decembrie 2006): „**Art. 34.** (1) Împotriva hotărârii comisiei de disciplină a Camerei prin care s-a aplicat o sancțiune prevăzută la art. 31 lit. c) și d) se poate formula contestație la instanța judecătorească competentă, în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii. (2) Competența de judecată aparține instanței de contencios administrativ. Procedura prealabilă nu este obligatorie”.

L. nr. 182/2000 priv. protejarea patrimoniului cultural național mobil, rep. (M. Of. nr. 259 din 9 aprilie 2014; cu modif. ult.): „**Art. 21.** (1) Ordinul de clasare, de declarare sau de trecere dintr-o categorie în alta a patrimoniului cultural național a unui bun cultural mobil poate fi contestat de proprietarul sau de titularul dreptului de administrare la Ministerul Culturii și Identității Naționale, în termen de 30 de zile de la comunicare. (2) Ministerul Culturii și Identității Naționale este obligat să soluționeze contestația în termen de 30 de zile de la înregistrarea acesteia. (3) În cazul în care proprietarul sau titularul dreptului de administrare este nemulțumit de răspunsul la contestația adresată Ministerului Culturii și Identității Naționale, el se poate adresa, în condițiile L. contenciosului administrativ nr. 554/2004 (...), instanțelor judecătorești competente”.

L. nr. 184/2001 priv. organiz. și exercit. profesiei de arhitect, rep. (M. Of. nr. 470 din 26 iunie 2014; cu modif. ult.): „**Art. 39.** (6) Împotriva hotărârii Comisiei naționale de disciplină, prin care s-a aplicat o sancțiune disciplinară prevăzută la alin. (2), se poate formula contestație la instanța judecătorească de contencios administrativ competentă, în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii”.

O.G. nr. 41/2003 priv. dobândirea și schimbarea pe cale administrativă a numelor persoanelor fizice (M. Of. nr. 68 din 2 februarie 2003; cu modif. ult.): „**Art. 21.** În cazul admiterii unei cereri de schimbare a numelui pe cale administrativă, persoana căreia i-a fost vătămât un drept sau un interes legitim recunoscut de lege poate solicita, pe cale judecătorească, în condițiile L. nr. 29/1990 (...) [L. nr. 554/2004], anularea dispoziției de schimbare a numelui. Acțiunea în justiție poate fi introdusă în termen de 6 luni de la data la care a luat cunoștință de schimbarea numelui și numai dacă persoana care o depune face dovada că, din motive obiective, neimputabile ei, nu a putut formula opoziția (...)”.

L. nr. 317/2004 priv. CSM, rep. (M. Of. nr. 628 din 1 septembrie 2012; cu modif. ult.): „**Art. 29.** (5) Hotărârile plenului privind cariera și drepturile judecătorilor și procurorilor se redactează în cel mult 20 de zile și se comunică de îndată. (7) Hotărârile prevăzute la alin. (5) pot fi atacate cu contestație de orice persoană interesată, în termen de 15 zile de la comunicare sau de la publicare, la SCAF a ICCJ. Contestația se judecă în complet format din 3 judecători. **Art. 45¹.** (1) Împotriva rezoluției de clasare prevăz. la art. 45 alin. (4) [Dacă în urma efectuării verificărilor prealabile se constată că nu există indiciile săvârșirii unei abateri disciplinare], persoana care a formulat sesizarea poate depune plângere adresată inspectorului-șef, în termen de 15 zile de la comunicare. (...) (3) Rezoluția inspectorului-șef prin care a fost respinse plângerea și rezoluția de clasare pot fi contestate de persoana care a formulat sesizarea la SCAF a CAB, în termen de 15 zile de la comunicare. Soluționarea cauzei se face de urgență și cu precădere. (4) Soluțiile pe care le poate pronunța SCAF a CAB sunt: a) respingerea contestației; b) admiterea contestației și desființarea rezoluției inspectorului-șef și a rezoluției de clasare și trimiterea dosarului pentru completarea verificărilor. (5) Hotărârile pronunțate potrivit disp. alin. (4) lit. b) trebuie să cuprindă motivele pentru care au fost desființate rezoluțiile atacate și să indice faptele și împrejurările care trebuie lămurite, precum și mijloacele de probă ce urmează a fi administrate pentru completarea verificărilor. (6) Hotărârile SCAF a CAB poate fi atacată cu recurs la ICCJ – SCAF, în termen de 15 zile de la comunicare. **Art. 47.** (5) Rezoluția de respingere a sesizării prevăz. la alin. (1) lit. b) [După efectuarea cercetării disciplinare, inspectorul judiciar poate dispune, prin rezoluție scrisă și motivată: b) respingerea sesizării, în cazul în care constată, în urma efectuării cercetării disciplinare, că nu sunt îndeplinite condițiile pentru exercitarea acțiunii] și alin. (4) [Rezoluția inspectorului judiciar poate fi înfirmată, o singură dată, de inspectorul-șef, în scris și motivat, acesta putând dispune, prin rezoluție scrisă și motivată, completarea cercetării disciplinare. După completarea cercetării disciplinare, inspectorul-șef poate dispune, în scris și motivat, una dintre soluțiile prevăz. la alin. (1) lit. a) sau b)] poate fi contestată de persoana care a formulat sesizarea la SCAF a CAB, în termen de 15 zile de la comunicare, fără îndeplinirea unei proceduri prealabile. Soluționarea cauzei se face de urgență și cu precădere. (6) Soluțiile pe care le poate pronunța instanța sunt: a) respingerea contestației;